

Stadgar

Sacos stadgar

Antagna den 1 januari 1975

Senast ändrade den 13 november 2025

Gäller fr.o.m. den 13 november 2025

Citera gärna ur skriften, men ange källa.

© Saco 2025

Illustration och original Christoffer Pertoft

www.saco.se

Innehåll

Allmänna bestämmelser

- § 1 Ändamål
- § 2 Organisation
- § 3 Verksamhetsår och räkenskapsår
- § 4 Uppförande

Medlemskap

- § 5 Medlemsvillkor
- § 6 Inträde
- § 7 Utträde
- § 8 Uteslutning
- § 9 Lojalitet
- § 10 Medlemsavgift

Kongress

- § 11 Kongressen
- § 12 Kongressens sammansättning
- § 13 Ordinarie kongress - kallelse, handlingar och ärenden
- § 14 Extra kongress - kallelse, handlingar och ärenden
- § 15 Motion till ordinarie kongress
- § 16 Närvarorätt, yttranderätt och yrkanderätt
- § 17 Rösträtt, omröstning och protokoll

Styrelse

- § 18 Styrelsen
- § 19 Kallelse och uppgifter
- § 20 Ordförandens uppgifter
- § 21 Närvarorätt, yttranderätt och yrkanderätt
- § 22 Beslutsförhet, rösträtt, omröstning och protokoll

Kansli

- § 23 Kansliet

Särskilda organ

- § 24 Studentrådet
- § 25 Ordföranderådet
- § 26 Stadgekommittén
- § 27 Revisorerna
- § 28 Valberedningen

Stadgeändring, upplösning och tvist

- § 29 Stadgeändring
- § 30 Särskild stadgeändring
- § 31 Upplösning
- § 32 Tvist
- § 33 Beslut om beredskapsstadgarna

Bilaga 1

Beredskapsstadgar

Bilaga 2

Motivering till beredskapsstadgar

Allmänna bestämmelser

§ 1 Ändamål

Sveriges akademikers centralorganisation, Saco, är en partipolitiskt obunden sammanslutning av självständiga fackförbund för akademiker och jämförbara kvalificerade yrkesutövare.

Sacos arbete är baserat på de värderingar som kännetecknar en demokratisk rättsstat, sådana de kommit till uttryck i svensk grundlag, FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna samt den Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

Saco står upp för demokrati och människors lika värde, individens förmåga och kollektivets styrka.

Saco driver utifrån en värdegemenskap baserad på förbundsmedlemmarnas utbildning, kunskap och kompetens, frågor av betydelse för anställningsförhållanden och yrkesutövning.

Saco arbetar för ett samhälle där högre utbildning, kunskap och kompetens lönar sig och där akademisk profession värderas och respekteras.

Saco anser att akademisk utbildning och forskning är avgörande för tillväxt och välfärd.

Saco verkar för hög kvalitet i utbildning och forskning samt studieförhållanden som ger individen möjlighet att skaffa sig utbildning utifrån personliga förutsättningar.

§ 2 Organisation

Sacos verksamhet handhas av kongressen, styrelsen och kansliet.

Särskilda uppgifter handhas av studentrådet, ordföranderådet, stadgekommittén, revisorerna och valberedningen.

§ 3 Verksamhetsår och räkenskapsår

Sacos verksamhetsår och räkenskapsår omfattar tiden från och med den 1 januari till och med den 31 december.

§ 4 Uppförande

Saco och förbundens verksamheter ska genomsyras av hög etisk standard. Samtliga förbund ska också följa Sacos federationsgemensamma värderingar, som antagits av kongressen.

Medlemskap

§ 5 Medlemsvillkor

För medlemskap i Saco gäller att förbund ska vara öppet för alla akademiker och jämförbara kvalificerade yrkesutövare inom förbundets verksamhetsområde om förbundets övriga villkor för medlemskap är uppfyllda.

Förbund bör vara öppet även för studenter och pensionärer inom förbundets verksamhetsområde.

§ 6 Inträde

Ansökan om medlemskap i Saco ska vara skriftlig.

Kongressen ska besluta om inträde i Saco.

Styrelsen får, om det föreligger synnerliga skäl, besluta om inträde i Saco.

§ 7 Utträde

Anmälan om utträde ur Saco ska vara skriftlig.

Medlemskapet upphör den 31 december året närmast efter det år då anmälan om utträde inkom till Saco.

Kongressen eller styrelsen får, om det föreligger synnerliga skäl, besluta att medlemskapet upphör vid ett tidigare datum.

§ 8 Uteslutning

Kongressen får utesluta förbund som motverkar Sacos syften, på annat sätt har allvarligt skadat Saco eller annat förbund eller har åsidosatt § 9 i dessa stadgar.

Kongressen eller styrelsen får utesluta förbund som inte betalar sin medlemsavgift.

Styrelsen ska ge förbund som föreslås bli uteslutet tillfälle att yttra sig innan beslut fattas.

För att utesluta förbund krävs beslut med minst 2/3 majoritet av samtliga kongressledamöter, motsvarande det totala antalet mandat som förbunden tilldelats enligt § 12, eller minst 2/3 majoritet av samtliga elva styrelseledamöter, bland dem ordförande, förste vice ordförande eller andre vice ordförande.

§ 9 Lojalitet

Förbund ska vara lojalt mot Saco, följa dessa stadgar samt respektera Sacos beslut och överenskommelser.

§ 10 Medlemsavgift

Förbund ska betala av kongressen fastställd medlemsavgift under den tid det är medlem i Saco.

Förbunds medlemsavgift till Saco baseras på förbundets antal yrkesverksamma medlemmar (medlemmar som har en anställning eller ett eget företag, exklusive studerande och pensionärer), minskat med hälften av de dubbelanslutna per förbund, per den 30 juni året före avgiftsåret.

Kongress

§ 11 Kongressen

Kongressen är Sacos högsta beslutande organ.

§ 12 Kongressens sammansättning

Kongressen består av 101 ledamöter som utses av förbunden.

Styrelsen ska senast den 31 december varje år fastställa det antal mandat som varje förbund tilldelas. Denna fördelning gäller från och med den 1 januari till och med den 31 december närmast följande år.

Varje förbund tilldelas ett mandat. Därefter tilldelas mandat ett efter annat det förbund som för varje gång uppvisar det största jämförelsetalet. Inget förbund får tilldelas mer än 16 mandat.

Jämförelsetalet för förbund erhålls genom att förbundets medlemsavgift det år mandatfördelningen avser delas med det tal som motsvarar dubbla antalet mandat som förbundet redan erhållit, ökat med ett. Uppkommer lika jämförelsetal ska företrädet avgöras genom lottnings.

Om förbund inträder, utträder eller utesluts ur Saco under tiden den 1 januari till och med den 31 december samma år ska styrelsen omedelbart fastställa en ny mandatfördelning. Den gäller till och med den 31 december samma år.

Förbund ska senast den 30 september året för ordinarie kongress skriftligen till Saco anmäla vilka kongressledamöter det har utsett. Anmälan om ersättare för redan anmäld kongressledamot ska vara Saco tillhanda innan kongressen öppnas.

Förbund ska senast tre veckor före extra kongress skriftligen till Saco anmäla vilka kongressledamöter det har utsett. Anmälan om ersättare för redan anmäld kongressledamot ska vara Saco tillhanda innan kongressen öppnas.

Vid en extra kongress där respektive förbunds samtliga mandat ska representeras av ett av förbundet utsett ombud, ska förbundet senast tre veckor före extra kongress skriftligen till Saco anmäla vem det har utsett till ombud. Anmälan om ersättare för redan anmält ombud ska vara Saco tillhanda innan kongressen öppnas.

§ 13 Ordinarie kongress

– kallelse, handlingar och ärenden

Styrelsen ska kalla kongressen till ordinarie sammanträde vart fjärde år i november.

Styrelsen ska året för ordinarie kongress

- senast den 31 augusti skicka ut kallelse till förbunden och dem som har närvarorätt vid kongressen samt
- senast den 15 oktober skicka ut övriga handlingar till kongressledamöterna och dem som har närvarorätt vid kongressen.

Ordinarie kongress ska behandla följande ärenden

- upprop och justering av röstlängden,
- val av sammanträdesordförande och ersättare,
- val bland ledamöterna av protokolljusterare tillika rösträknare,
- val av sammanträdessekreterare och ersättare,
- fastställande av arbetsordning för sammanträdet,
- fastställande av föredragningslistan,
- frågan om sammanträdet har utlysts enligt dessa stadgar,
- verksamhetsberättelserna för de fyra närmast föregående verksamhetsåren,
- årsredovisningarna för de fyra närmast föregående räkenskapsåren,
- revisionsberättelserna för de fyra närmast föregående verksamhetsåren tillika räkenskapsåren,
- frågan om fastställande av resultaträkningarna och balansräkningarna för de fyra närmast föregående räkenskapsåren,
- frågan om disposition av vinst eller förlust enligt de fastställda balansräkningarna,
- frågan om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna för de fyra närmast föregående verksamhetsåren tillika räkenskapsåren,
- fastställande av verksamhetsinriktningen för de fyra närmast följande verksamhetsåren,
- fastställande av direktiv till valberedningen för tiden till och med kongressens nästa ordinarie sammanträde,
- fastställande av lön, arvode och övriga förmåner för förtroendevalda,
- fastställande av medlemsavgifterna för de fyra närmast följande räkenskapsåren,
- övriga propositioner,
- övriga ärenden som styrelsen har tagit upp på föredragningslistan,
- motioner,
- val av styrelse,
- val av stadgekommité,
- val av revisorer och ersättare,
- fastställande av beredskapslista, samt
- val av valberedning.

För att ta upp ärende som inte är upptaget på den utskickade föredragningslistan krävs beslut med minst 3/4 majoritet av samtliga kongressledamöter, motsvarande det totala antalet mandat som förbunden tilldelats enligt § 12, när kongressen fastställer föredragningslistan.

Fråga om upplösning av Saco, ändring av dessa stadgar eller uteslutning av förbund får inte tas upp till behandling utan att särskilt ha tagits upp på den utskickade föredragningslistan.

§ 14 Extra kongress

– kallelse, handlingar och ärenden

Styrelsen ska kalla kongressen till extra sammanträde om

- styrelsens ordförande har avgått och fyllnadsvalet inte kan vänta till närmast följande ordinarie kongress.

Styrelsen ska kalla kongressen till extra sammanträde om

- förbund som företräder minst 1/4 av samtliga kongressledamöter, motsvarande det totala antalet mandat som förbunden tilldelats enligt § 12, skriftligen har begärt att kongressen ska behandla ett visst ärende. Denna extra kongress ska äga rum senast fem veckor efter det att begäran inkom till Saco,
- revisorerna skriftligen har begärt att kongressen ska behandla visst ärende. Denna extra kongress ska äga rum senast fem veckor efter det att begäran inkom till Saco,
- revisorerna inte tillstyrker ansvarsfrihet. Denna extra kongress ska äga rum senast fem veckor efter det att revisorerna har lämnat sin revisionsberättelse till Saco eller
- styrelsen har beslutat att föreslå kongressen att utesluta förbund. Denna extra kongress ska äga rum senast fem veckor efter styrelsens beslut.

Styrelsen får kalla kongressen till extra sammanträde om

- styrelsen bedömer att visst ärende bör behandlas av kongressen.

Styrelsen får kalla kongressen till extra sammanträde, vid vilket respektive förbunds samtliga mandat i kongressen ska representeras av ett av förbundet utsett ombud, om

- ledamot i styrelsen, utom ordförande, har avgått,
- ledamot i stadgekommittén har avgått,
- revisor eller ersättare har avgått,
- ledamot i valberedningen har avgått,
- ansökan om medlemskap i Saco har inkommit eller
- ändrad medlemsavgift ska fastställas.

Styrelsen ska

- senast fyra veckor innan extra kongress skicka ut kallelse till förbunden och dem som har närvarorätt vid kongressen samt
- senast två veckor innan extra kongress skicka ut övriga handlingar till kongressledamöterna eller ombuden och dem som har närvarorätt vid kongressen.

Extra kongress ska behandla följande ärenden

- upprop och justering av röstlängden,
- val av sammanträdesordförande och ersättare,
- val bland ledamöterna av protokolljusterare tillika rösträknare,
- val av sammanträdessekreterare och ersättare,
- fastställande av arbetsordning för sammanträdet,
- fastställande av föredragningslistan,
- frågan om sammanträdet har utlysts enligt dessa stadgar och
- det ärende eller de ärenden för vilket eller vilka kongressen har kallats till extra sammanträde.

§ 15 Motion till ordinarie kongress

Motion till ordinarie kongress får väckas av förbund och studentrådet.

För att behandlas av kongressen ska motion vara skriftlig och Saco tillhanda senast den 1 juni året för ordinarie kongress.

Styrelsen ska till kongressen lämna ett skriftligt yttrande över varje motion.

§ 16 Närvarorätt, yttranderätt och yrkanderätt

Styrelseledamöterna samt studentrådets ordförande och vice ordförande eller av rådet utsedd ersättare har närvarorätt, yttranderätt och yrkanderätt vid kongressens sammanträde.

Ledamöterna i stadgekommittén, revisorerna och deras ersättare samt ledamöterna i valberedningen har närvarorätt samt yttranderätt och yrkanderätt i ärenden inom respektive ansvarsområde vid kongressens sammanträde.

Federationsdirektören har närvarorätt och yttranderätt vid kongressens sammanträde.

Kongressen får inför behandling av visst ärende eller grupp av ärenden besluta om slutna förhandlingar.

§ 17 Rösträtt, omröstning och protokoll

Vid ordinarie kongress eller vid extra kongress, där ett förbunds samtliga mandat inte representeras av ombud, har endast de närvarande kongressledamöterna rösträtt.

Vid extra kongress enligt fjärde stycket i § 14 har endast närvarande ombud rösträtt.

Beslut ska fattas med enkel majoritet av antalet röstande kongressledamöter om inte annat framgår av dessa stadgar. Den som avstår från att rösta räknas inte som röstande kongressledamot.

Omröstning ska vara öppen utom vid val, där den alltid ska vara sluten om votering har begärts eller om antalet nominerade är fler än antalet poster som ska besättas. Vid sluten votering ska röstsedel för att vara giltig uppta lika många namn på valbara personer som valet avser. Valbar är den som har nominerats av valberedningen eller under sammanträdet har nominerats av närvarande kongressledamot.

Uppkommer lika röstetal ska företrädet avgöras genom lottnings.

Styrelseledamöterna samt studentrådets ordförande och vice ordförande eller av rådet utsedd ersättare har rätt att anteckna sin särskilda mening i protokollet.

Ledamöterna i stadgekommittén, revisorerna och deras ersättare samt ledamöterna i valberedningen har rätt att anteckna sin särskilda mening i protokollet i ärende inom respektive ansvarsområde.

Reservation och anteckning i protokollet ska lämnas skriftligen innan kongressen har avslutats.

Protokoll ska föras vid kongressens sammanträde. Protokollet ska justeras av mötesordföranden och protokolljusterarna.

Styrelse

§ 18 Styrelsen

Styrelsen leder Sacos verksamhet enligt dessa stadgar och kongressens beslut samt företräder Saco.

Styrelsen har sitt säte i Stockholm.

Styrelsen består av ordförande, förste vice ordförande, andre vice ordförande och ytterligare åtta ledamöter.

Styrelsen väljs av kongressen vid ordinarie sammanträde för tiden till och med kongressens nästa ordinarie sammanträde.

Styrelseledamot ska vara medlem i ett förbund som är medlem i Saco.

Fyllnadsval efter ledamot som avgått förrättas av kongressen.

Studentrådets ordförande eller av rådet utsedd ersättare ska adjungeras av styrelsen.

§ 19 Kallelse och uppgifter

Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden.

Ordföranden ska kalla styrelsen till sammanträde om minst fem styrelseledamöter har begärt det.

Styrelsen ska

- varje år fastställa en arbetsordning för styrelsen för det närmast följande verksamhetsåret tillika räkenskapsåret,
- förbereda kongressens sammanträde och verkställa dess beslut,
- leda och ansvara för Sacos verksamhet och ekonomi i enlighet med Sacos federationsgemensamma värderingar,
- fastställa riktlinjer för placeringen av Sacos finansiella tillgångar och förvaltningen av Sacos fasta egendom,
- besluta om köp och försäljning av fast egendom samt att ta ut pantbrev och upplåta panträtt i densamma,
- anställa och entlediga federationsdirektören,
- fastställa en instruktion till federationsdirektören,
- varje år fastställa verksamhetsplan och budget för det närmast följande verksamhetsåret,
- varje år senast den 31 mars till revisorerna lämna verksamhetsberättelse och årsredovisning för det närmast föregående verksamhetsåret tillika räkenskapsåret,
- varje år senast den 31 maj till förbunden tillgängliggöra verksamhetsberättelsen, årsredovisningen och revisionsberättelsen för det närmast föregående verksamhetsåret, och
- besluta i ärenden som inte ska avgöras av kongressen eller särskilt organ enligt dessa stadgar.

Styrelsen får bemyndiga ordföranden och federationsdirektören att i styrelsens ställe besluta i visst ärende eller grupp av ärenden.

§ 20 Ordförandens uppgifter

Ordföranden ska

- förbereda och leda styrelsens sammanträden,
- ansvara för att styrelsens beslut verkställs och
- företräda Saco.

Ordföranden får mellan styrelsens sammanträden besluta i brådskande ärenden enligt § 19 i dessa stadgar och ska besluta i det ärende eller den grupp av ärenden som styrelsen bemyndigat ordföranden att avgöra. Beslut ska anmälas till styrelsen vid dess närmast följande sammanträde.

Vid förfall för ordföranden övertas ordförandens uppgifter av förste vice ordföranden och vid förfall även för förste vice ordföranden övertas ordförandens uppgifter av andre vice ordföranden.

§ 21 Närvarorätt, yttranderätt och yrkanderätt

Studentrådets ordförande eller av rådet utsedd ersättare har närvarorätt, yttranderätt och yrkanderätt vid styrelsens sammanträde.

Federationsdirektören har närvarorätt och yttranderätt vid styrelsens sammanträde.

§ 22 Beslutsförhet, rösträtt, omröstning och protokoll

Styrelsen är beslutsför när minst sex styrelseledamöter är närvarande.

Vid omröstning har endast de närvarande styrelseledamöterna rösträtt.

Beslut ska fattas med enkel majoritet av antalet röstande styrelseledamöter. Vid lika röstetal gäller den mening som sammanträdesordföranden biträder som beslut.

Studentrådets ordförande eller av rådet utsedd ersättare och federationsdirektören har rätt att anteckna sin särskilda mening i protokollet.

Protokoll ska föras vid styrelsens sammanträde. Protokollet ska justeras av mötesordföranden och särskilt utsedd protokolljusterare.

Kansli

§ 23 Kansliet

Kansliet ska bereda styrelsens ärenden och verkställa dess beslut.

Federationsdirektören leder och ansvarar för kansliets verksamhet i enlighet med styrelsens instruktion till federationsdirektören.

Federationsdirektören ska besluta i det ärende eller den grupp av ärenden som styrelsen bemyndigat federationsdirektören att avgöra. Beslut ska anmälas till styrelsen vid dess närmast följande sammanträde.

Särskilda organ

§ 24 Studentrådet

Studentrådet är ett partipolitiskt obundet samverkansorgan för förbundens studentverksamhet och ett rådgivande organ till styrelsen.

Styrelsen ska fastställa stadgar för studentrådet.

§ 25 Ordföranderådet

Ordföranderådet är ett forum för transparens, delaktighet och samverkan inom Saco mellan styrelsen och förbunden, där förbundens uppfattningar uppmärksammas. Ordföranderådet är rådgivande inför beslut i viktiga frågor som ska eller får avgöras av styrelsen.

Ordföranderådet består av ordföranden i styrelsen och förbundens ordförande eller den som förbundet sätter i förbundsordförandens ställe.

Övriga ledamöter i styrelsen, studentrådets ordförande och vice ordförande eller av rådet utsedd ersättare samt federationsdirektören har rätt att delta i ordföranderådets sammanträden.

Styrelsen beslutar om vilka som i övrigt får delta i ordföranderådets sammanträden.

Ordföranden i styrelsen leder ordföranderådets sammanträden.

Ordföranderådet sammanträder på kallelse av styrelsen som utgångspunkt en gång per kvartal, som minst två gånger per kalenderår.

§ 26 Stadgekommittén

Stadgekommittén är rådgivande till styrelsen i stadgefrågor.

Stadgekommittén består av ordförande och ytterligare fyra ledamöter.

Stadgekommittén väljs av kongressen vid ordinarie sammanträde för tiden till och med kongressens nästa ordinarie sammanträde.

Ledamot i stadgekommittén ska vara medlem i ett förbund som är medlem i Saco.

Fyllnadsval efter ledamot som har avgått förrättas av kongressen.

§ 27 Revisorerna

Revisorerna ska granska styrelsens förvaltning samt Sacos bokföring och årsredovisning. Revisionen ska ske enligt god revisionssed i Sverige.

Antalet revisorer är tre varav en ska vara auktoriserad revisor. För den auktoriserade revisorn ska det finnas en ersättare som är auktoriserad revisor. För de andra två revisorerna ska det finnas en förste och en andre ersättare.

Revisorerna och deras ersättare väljs av kongressen vid ordinarie sammanträde för tiden till och med kongressens nästa ordinarie sammanträde.

Revisor, undantaget den auktoriserade revisorn och dess ersättare, ska vara medlem i ett förbund som är medlem i Saco.

Fyllnadsval efter revisor eller ersättare som har avgått förrättas av kongressen.

Revisorerna ska varje år gemensamt fastställa en arbetsordning och revisionsplan för revisorerna för det närmast följande verksamhetsåret tillika räkenskapsåret.

Revisorerna ska varje år senast den 30 april lämna sin revisionsberättelse för närmast föregående verksamhetsår tillika räkenskapsår.

Revisorerna ska året för ordinarie kongress lämna en revisionsrapport till kongressen.

§ 28 Valberedningen

Valberedningen ska förbereda kongressens val av styrelse, stadgekommitté samt revisorer och deras ersättare. Valberedningen ska även ta fram förslag på en beredskapslista med namn på sex ersättare till förtroendevalda revisorer som ska kunna tillämpas när beredskapsstadgarna gäller.

Valberedningen består av ordförande och ytterligare fyra ledamöter.

Valberedningen ska till ordinarie kongress lämna förslag till direktiv till valberedningen.

Valberedningen ska lägga förslag till kongressens beslut om lön, arvode och övriga förmåner till

- kongressledamöterna,
- styrelseledamöterna,
- stadgekommitténs ledamöter,
- revisorerna och deras ersättare, utom de auktoriserade revisorerna,
- valberedningens ledamöter, samt
- studentrådets ordförande, vice ordförande och styrelseledamöter, samt studentrådets verksamhetsrevisorer och ledamöter i valberedningen.

Vid behov av justeringar av kongressens beslut om lön, arvode och övriga förmåner till förtroendevalda på grund av ändrade förhållanden, under perioden mellan två kongresser, äger valberedningen besluta om dessa justeringar.

Valberedningen väljs av kongressen vid ordinarie sammanträde för tiden till och med kongressens nästa ordinarie sammanträde.

Ledamot i valberedningen ska vara medlem i ett förbund som är medlem i Saco.

Fyllnadsval efter ledamot som har avgått förrättas av kongressen.

Stadgeändring, upplösning och tvist

§ 29 Stadgeändring

För att ändra dessa stadgar, utom § 31, krävs antingen

- beslut med 2/3 majoritet av samtliga kongressledamöter vid en kongress, motsvarande det totala antalet mandat som förbunden tilldelats enligt § 12, eller
- likalydande beslut med enkel majoritet av antalet röstande kongressledamöter vid två på varandra följande kongresser med minst sex månader emellan. Minst en kongress ska vara ordinarie.

Tidpunkten när stadgeändringen ska träda i kraft ska beslutas med enkel majoritet av antalet röstande kongressledamöter vid det sammanträde när det sista beslutet att ändra stadgarna fattas.

§ 30 Särskild stadgeändring

För att ändra § 31 i dessa stadgar krävs likalydande beslut med minst 2/3 majoritet av antalet röstande kongressledamöter vid två på varandra följande kongresser med minst sex månader emellan. Minst en kongress ska vara ordinarie.

Tidpunkten när stadgeändringen ska träda i kraft ska beslutas med enkel majoritet av antalet röstande kongressledamöter vid det sammanträde när det sista beslutet att ändra stadgarna fattas.

§ 31 Upplösning

För att upplösa Saco krävs likalydande beslut med minst 2/3 majoritet av antalet röstande kongressledamöter vid två på varandra följande kongresser med minst sex månader emellan. Minst en kongress ska vara ordinarie.

Tidpunkten när Saco ska upplösas och hur Sacos tillgångar och skulder ska disponeras efter upplösningen ska beslutas med enkel majoritet av antalet röstande kongressledamöter vid det sammanträde när det sista beslutet att upplösa Saco fattas.

§ 32 Tvist

Tvist angående tolkning eller tillämpning av dessa stadgar ska hänskjutas till prövning av skiljemän enligt lag.

§ 33 Beslut om beredskapsstadgarna

Styrelsen får besluta om aktivering av beredskapsstadgarna under förutsättning att regeringen har fattat beslut om höjd beredskap.

Beredskapsstadgarna upphör att gälla när styrelsen fattar beslut om det trots att höjd beredskap fortfarande gäller eller automatiskt när höjd beredskap inte längre föreligger.

Beredskapsstadgarna är en bilaga till dessa stadgar.

Bilaga 1 – Beredskapsstadgar

Dessa beredskapsstadgar är en bilaga till Sacos stadgar.

Styrelsen får besluta om aktivering av beredskapsstadgarna under förutsättning att regeringen har fattat beslut om höjd beredskap.

Beredskapsstadgarna upphör att gälla när styrelsen fattar beslut om det trots att höjd beredskap fortfarande gäller eller automatiskt när höjd beredskap inte längre föreligger.

Om någon uppgift i Sacos stadgar inte kan utföras när beredskapsstadgarna gäller, ska uppgiften återupptas snarast möjligt.

När beredskapsstadgarna gäller tillämpas Sacos stadgar med följande ändringar och tillägg. Numreringen följer numreringen i Sacos stadgar.

§ 12 Kongressens sammansättning

Förbunden har 101 mandat på kongressen. Respektive förbunds mandat i kongressen representeras av ett av förbundet utsett ombud.

Styrelsens senast antagna mandatfördelning innan beredskapsstadgarna trädde i kraft ska användas.

Förbund ska senast tre veckor före kongressen skriftligen till Saco anmäla vem det har utsett till ombud. Anmälan om ersättare för redan anmält ombud ska vara Saco tillhanda innan kongressen öppnas.

§ 13 Ordinarie kongress – kallelse, handlingar och ärenden

Om situationen omöjliggör en kongress i november får styrelsen besluta annat datum för kongressen och andra datum för kallelse och utskick av handlingar. Kongress ska hållas så snart det är möjligt.

Inga personval får ske på kongressen, förutom fyllnadsval för auktoriserad revisor samt för styrelseledamöter när antalet kvarvarande styrelseledamöter minskat till fyra.

Beslut om ändring av Sacos stadgar och av beredskapsstadgarna får ej fattas.

Beslut om upplösning av Saco får ej fattas.

§ 14 Extra kongress – kallelse, handlingar och ärenden

Respektive förbunds mandat i extra kongressen representeras av ett av förbundet utsett ombud.

Inga personval får ske på extra kongress, förutom fyllnadsval för auktoriserad revisor samt för styrelseledamöter när antalet kvarvarande styrelseledamöter minskat till fyra.

§ 15 Motion till ordinarie kongress

Motioner ska vara Saco tillhanda det datum som styrelsen bestämmer.

§ 17 Rösträtt, omröstning och protokoll

Beslut ska fattas med enkel majoritet av antalet mandat som representeras av röstande ombud. Den som avstår från att rösta räknas inte som röstande ombud.

§ 18 Styrelsen

Styrelsens mandatperiod förlängs att gälla till nästa ordinarie kongress efter upphörande av beredskapsstadgarna.

Fyllnadsval får ske av styrelseledamot om antalet styrelseledamöter minskat till fyra.

§ 19 Kallelse och uppgifter

Ordföranden ska kalla styrelsen till sammanträde om minst tre styrelseledamöter har begärt det.

§ 20 Ordförandens uppgifter

Vid förfall för ordföranden övertas ordförandens uppgifter av förste vice ordföranden och vid förfall för förste vice ordföranden övertas ordförandens uppgifter av andre vice ordförande. Om alla dessa tre har förfall, övertas ordförandens uppgifter av den i styrelsen som har sammanlagt längst tid i styrelsen. Vid lika tid har den som är äldst företräde.

Inget fyllnadsval av ordförande eller av vice ordförande sker under gällande beredskapsstadgar.

§ 22 Beslutsförhet, rösträtt, omröstning och protokoll

Styrelsen är beslutsför när minst fyra styrelseledamöter är närvarande.

§ 25 Ordföranderådet

Ordföranderådet sammanträder på kallelse av styrelsen.

§ 26 Stadgekommitté

Vid förfall för ordförande övertas uppgifterna av den som har sammanlagt längst tid i stadgekommittén. Vid lika tid har den som är äldst företrädare.

Stadgekommitténs mandatperiod förlängs till att gälla till nästa ordinarie kongress efter upphörande av beredskapsstadgarna.

Inga fyllnadsval av stadgekommittén sker under gällande beredskapsstadgar.

§ 27 Revisorerna

Revisorernas mandatperiod förlängs till att gälla till nästa ordinarie kongress efter upphörande av beredskapsstadgarna.

Fyllnadsval sker endast av auktoriserad revisor och dess ersättare som är auktoriserad revisor. Vid förfall för förtroendevalda revisorer och deras ersättare, får styrelsen utse revisor från beredskapslistan. Revisorer inträder i så fall i tjänst efter underrättelse av styrelsen i den ordning de står upptagna på listan.

§ 28 Valberedningen

Vid förfall för ordförande övertas uppgifterna av den som har sammanlagt längst tid i valberedningen. Vid lika tid har den som är äldst företrädare.

Valberedningens mandatperiod förlängs till att gälla till nästa ordinarie kongress efter upphörande av beredskapsstadgarna.

Inga fyllnadsval av valberedningen sker under gällande beredskapsstadgar.

Om två personer eller färre är kvar i valberedningen får valberedningen inte lämna förslag till kongress eller extra kongress, utan nomineringar ska i stället ske från golvet.

§ 29 Stadgeändring

Inget beslut om ändring av Sacos stadgar eller av beredskapsstadgarna får fattas när beredskapsstadgarna gäller.

§ 30 Särskild stadgeändring

Inget beslut om ändring av Sacos stadgar eller av beredskapsstadgarna får fattas när beredskapsstadgarna gäller.

§ 31 Upplösning

Inget beslut om att upplösa Saco får fattas när beredskapsstadgarna gäller

Bilaga 2 – Motivering till beredskapsstadgar

Behovet av beredskapsstadgar

Sveriges omvärld har förändrats i snabb takt, och vi har nu ett läge där vi riskerar att dras in i krig. Vi behöver alla reflektera över hur detta kan komma att påverka oss och förbereda oss för en sådan situation.

Saco, tillsammans med andra parter på arbetsmarknaden, har en viktig roll att spela även i tider av höjd beredskap, dels för att kunna bibehålla vår fackliga kärnverksamhet, dels för att kunna bidra till Sveriges totalförsvar. Exakt vad detta kommer innebära för Saco är svårt att slå fast nu, men arbete pågår när det gäller att se över vilka uppgifter Saco behöver kunna utföra i en situation med krig. Vi kan också anta att vi kommer ställas inför många situationer som inte nu går att förutse. Det är därför viktigt att säkerställa att Saco kan fungera som organisation under sådana omständigheter. Det är bra att redan nu ha en fastställd ordning för hur beslut ska fattas, och under vilka förutsättningar. Styrelsen föreslår därför att beredskapsstadgar införs för att säkerställa vår interna demokrati.

Som det står inledningsvis i beredskapsstadgarna, är utgångspunkten att Sacos stadgar gäller även under en situation med höjd beredskap. Om någon uppgift inte kan utföras, ska den uppgiften återupptas snarast möjligt. Detta kan inträffa om de datum som anges i stadgarna inte är praktiskt möjliga att följa, till exempel vad gäller kallelser till kongress eller revisorernas revisionsberättelse. Det innebär också att en ordinarie kongress som inte kunnat genomföras på grund av att beredskapsstadgarna har varit aktiverade, ska genomföras så snart det är möjligt när beredskapsstadgarna upphört att gälla.

I vissa delar behövs dock en alternativ ordning i beredskapsstadgarna för att säkerställa att beslut kan fattas även om situationen runtom är kaotisk. Bestämmelserna i beredskapsstadgarna har alltså företräde framför de ordinarie stadgarna när beredskapsstadgarna har aktiverats.

Beredskapsstadgarna är tänkta att vara en bilaga till de vanliga stadgarna.

När beredskapsstadgarna gäller

Det bör krävas ett beslut av styrelsen för att beredskapsstadgarna ska aktiveras, och en förutsättning för detta beslut är att regeringen har fattat beslut om höjd beredskap. Höjd beredskap är skärpt beredskap eller högsta beredskap. Vid högsta beredskap (krig) gäller allmän tjänsteplikt och fullmaktslagar automatiskt efter beredskapslarm, men regeringen kan besluta att aktivera dessa även vid skärpt beredskap (krig i Sveriges närområde). Om regeringen har beslutat att aktivera fullmaktslagarna vid skärpt beredskap, kan det bli svårt att till exempel samla alla till en ordinarie kongress eftersom många kanske då är krigsplacerade eller arbetar med allmän tjänsteplikt. Sacos styrelse bör därför ha möjlighet att aktivera Sacos beredskapsstadgar även vid skärpt beredskap.

Styrelsen har övervägt en automatisk aktivering av beredskapsstadgarna om högsta beredskap inträffar, dvs. krig i Sverige. Med tanke på att utgångspunkten är att Sacos ordinarie stadgar gäller så långt det är möjligt, anser dock styrelsen att det är mindre lämpligt att införa en automatik i aktiveringen av beredskapsstadgarna. Det kan ju tänkas att det trots krig, inte inledningsvis finns behov av beredskapsstadgarnas speciallösningar för

beslutsfattande. Det bör därför krävas ett styrelsebeslut för att aktivera beredskapsstadgarna. Om kriget bryter ut på ett oförutsett sätt, och Sacos styrelse inte har möjlighet att samla tillräckligt många ledamöter för att ta beslut enligt de ordinarie stadgarna, bedöms att de styrelseledamöter som kan närvara får fatta beslutet att aktivera beredskapsstadgarna, men i efterhand inhämta kongressens godkännande.

Beredskapsstadgarna föreslås dock upphöra att gälla automatiskt om höjd beredskap inte längre föreligger. Styrelsen bör också ha en möjlighet att besluta att beredskapsstadgarna inte längre ska tillämpas, även om höjd beredskap fortfarande gäller.

Vad som inte får beslutas

Om krig eller ockupation inträffar, finns risk för att Saco utsätts för påtryckningar. Det bör därför säkerställas att det då inte är möjligt att ändra Sacos stadgar eller beredskapsstadgarna, och att det inte är möjligt att upplösa Saco.

Det kan diskuteras hur man ska se på ledamöters möjligheter att fatta beslut om de befinner sig på ockuperad mark. Att risken för påtryckningar på såväl kongressledamöter som styrelseledamöter då är större, är något som bör beaktas. Samtidigt är det i en sådan situation ändå inte möjligt att fatta beslut om de viktigaste frågorna, dvs. ändring av stadgar eller upplösning av Saco. Styrelsen bedömer att det nu inte bör införas begränsningar för kongress och styrelse att fatta beslut vid en ockupation, men frågan behöver övervägas framöver.

Kongress i mindre format

I en situation med höjd beredskap blir det troligen svårt att genomföra vanliga kongresser på grund av praktiska hinder och att många ledamöter inte kommer kunna vara på plats. Det kan också bli svårt för förbunden att utse kongressledamöter. Styrelsen föreslår därför att den ordning som redan nu är möjlig för vissa extra kongresser, dvs. att ett ombud representerar samtliga mandat som ett förbund har (s.k. portföljkongress), ska gälla när beredskapsstadgarna tillämpas.

Eftersom det kan vara svårt att inhämta tillförlitliga uppgifter om medlemsantal, föreslås att den mandatfördelning som styrelsen senast antagit innan beredskapsstadgarna aktiverats, gäller under hela tiden när beredskapsstadgarna tillämpas. Beredskapsstadgarnas bestämmelse om mandatfördelning har bara betydelse för hur kongressbeslut tas när beredskapsstadgarna tillämpas.

Vakanser bland förtroendevalda

Det kan antas att det finns risk för infiltration när det blir lediga platser bland förtroendevalda. För att minska den risken, bör i möjligaste mån personval undvikas när beredskapsstadgarna gäller. Mandatperioden för förtroendevalda föreslås därför förlängas till den första ordinarie kongressen efter att beredskapsstadgarna sluta gälla.

Vid förfall för ordföranden i styrelsen, stadgekommittén eller valberedningen, ersätter vice ordföranden, och om sådan inte finns eller också får förfall, bör den ledamot som har sammanlagt längst tid i uppdraget ersätta ordföranden. Vid lika tid har den som är äldst företräde.

Styrelsen

Utgångspunkten är att styrelsen samlas som vanligt. Man kan dock förutse att fler ledamöter än vanligt kommer att ha förhinder att närvara vid möten. Eftersom det då kan bli svårt för styrelsen att samlas till beslut, föreslås att antalet ledamöter som krävs för beslut minskas till fyra. Antalet styrelseledamöter som krävs för att begära att ordföranden ska kalla till sammanträde föreslås minskas till tre. Beslut tas i enlighet med ordningen i de ordinarie stadgarna, dvs. med enkel majoritet och vid lika röstetal gäller den mening som sammanträdesordföranden biträder.

Fyllnadsval till styrelsen föreslås ske först om antalet styrelseledamöter minskar till fyra.

Ordföranderådet

Ordföranderådet föreslås sammanträda på kallelse av styrelsen. Styrelsen får därmed bestämma tid och frekvens för mötena.

Stadgekommittén

Inga fyllnadsval föreslås ske till stadgekommittén när beredskapsstadgarna gäller. Inga stadgeändringar blir aktuella när beredskapsstadgarna gäller. Om tolkning behövs av stadgarna och stadgekommittén inte längre är tillgänglig, har styrelsen möjlighet att vända sig till förbunden med frågeställningen.

Revisorerna

Fyllnadsval föreslås ske av auktoriserad revisor och ersättare för denna.

Förtroendevalda revisorer kan komma ha en viktig roll i tider av höjd beredskap för att granska Sacos verksamhet när beslut i styrelse och kansli kanske har behövt tas snabbt på bristande underlag. Samtidigt behöver personval undvikas. För förtroendevalda revisorer som inte längre kan utföra sitt uppdrag föreslås därför att styrelsen får utse förtroendevalda revisorer och ersättare som finns upptagna på den beredskapslista som kongressen fastställt innan beredskapsstadgan aktiverades. Eftersom det kan vara känsligt att styrelsen utser de personer som ska granska styrelsen, är det lämpligt att styrelsen inte får frånga den ordning i vilken ersättarna står upptagna på listan. Styrelsens beslut är därmed inte ett val, utan ett administrativt beslut. Revisorer inträder i så fall i tjänst efter underrättelse av styrelsen.

Valberedningen

När beredskapsstadgan tillämpas är valberedningens uppdrag, vad gäller nomineringar, begränsat till att förbereda kongressens fyllnadsval av auktoriserade revisorer och fyllnadsval av styrelseledamöter, om de senares antal har minskat till fyra.

Om endast två personer eller färre finns kvar i valberedningen, bör inte valberedningen ha detta uppdrag. Förslag får då i stället komma från kongressledamöterna på kongressen.

Saco, Sveriges akademikers centralorganisation, är den samlande organisationen för Sveriges akademiker. Vi är en partipolitiskt obunden facklig centralorganisation. Sacos 21 självständiga förbund företräder yrkes- och examensgrupper från hela arbetsmarknaden, inklusive egenföretagare. Något som förenar våra medlemsförbund är akademisk utbildning, kunskap, kompetens och yrkesstolthet.

Totalt är 970 000 akademiker medlemmar. Som företrädare för Sveriges akademiker är det självklart för Saco att ständigt påverka kunskapsnivån i Sverige. Utbildning och forskning som ger kunskap är en investering för såväl samhället som individen och är en av de viktigaste faktorerna för tillväxt och utveckling av ett samhälle.